

Til Norges vassdrags - og energidirektorat
nve@nve.no

Fra La Naturen Leve
post@lanaturenleve.no

Dato 2. desember 2019

OM VINDKRAFTVERKS NEDLEGGELSE, OPPRYDDINGSKOSTNADER M.V.

La Naturen Leve har lenge vært opptatt av ansvarsforholdene rundt et vindkraftverks nedleggelse og mulige konkurs. Vi hadde et møte med NVE om dette så tidlig som i oktober 2014 – uten at det resulterte i konkrete endringer.

Vi har nå noen spørsmål til NVE som vi ber om snarlig svar på.

Utgangspunktet er energiforskriftens § 3.5, pkt. d) *Nedleggelse og rydding av anlegg*
Bestemmelsen lyder slik:

Anlegg med konsesjon etter energiloven § 3-1 kan ikke nedlegges uten tillatelse fra Norges vassdrags- og energidirektorat.

Hvis konsesjonæren ikke lenger vil drive anlegget mens konsesjonen løper, skal det søkes Norges vassdrags- og energidirektorat om nedleggelse.

Senest ett år før konsesjon utløper skal konsesjonæren søke Norges vassdrags- og energidirektorat om forlengelse av konsesjon eller skriftlig varsle om nedleggelse av elektriske anlegg.

Ved nedleggelse plikter den tidligere konsesjonæren å fjerne det nedlagte anlegg og så langt det er mulig føre landskapet tilbake til naturlig tilstand.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan sette frist for arbeidet og treffe bestemmelser med hensyn til tilbakeføringen.

Dette er utdypet og konkretisert i NVEs konsesjonsvilkår. Så vidt vi forstår, har samtlige konsesjoner i de senere år samme ordlyd på dette punkt. Vi siterer derfor som eksempel anleggskonsesjonen for Tonstad vindkraftverk av 14. september 2015, pkt. 27:

Nedleggelse av anlegget

Ved nedleggelse skal konsesjonæren fjerne anlegget og tilbakeføre området til sin naturlige tilstand så langt dette er mulig, jf. energilovskriften § 3-5 d.

Konsesjonær skal innen utgangen av det 12. driftsåret for anlegget oversende NVE et konkret forslag til garantistillelse som sikrer kostnadsdekning for fjerning av vindturbinene og tilbakeføring av området ved utløp av driftsperioden, jf. energilovsforskriftens § 3-5 d.

Det vi gjerne vil ha NVEs svar på, er følgende:

1. Garanti skal stilles innen utløpet av det 12. driftsåret. Imidlertid er, med dagens eierstruktur i norske vindkraftverk, konkurs eller et ønske om nedleggelse før 12 år er gått, noe man ikke kan se bort fra. Da vil det i praksis ikke finnes midler til opprydding. Hva er grunnen til at NVE ikke stiller krav om oppryddingsgaranti fra den dag verket settes i drift, slik f. eks. Energimyndigheten i Sverige gjør? Er kanskje norske erfaringer/kunnskaper andre enn dem som kom til uttrykk i denne rapporten fra Energimyndigheten i 2014:
<http://omvarldsbevakning.bygggtjanst.se/Artiklar/2014/Oktober/Kunskap-behovs-om-nedmontering-av-vindkraftverk>, der det bl. a heter:

Det behövs mer kunskaper om nedmontering av vindkraftverk. En ny rapport pekar på att nedmontering och efterbehandling bör tas upp redan i tillståndsprovningen.

Det är Energimyndigheten som har låtit ta fram ett nytt kunskapsunderlag om nedmontering av vindkraftverk och återställande av platsen.

Hva bygger i så fall NVE sine kunnskaper på?

Er det noe ved dagens norske utvikling som medfører at NVE vil revurdere 12 - årsvilkåret?

2. Hva innebærer kravet om garantistillelse, helt konkret? Menes det bankgaranti, avsetning til et fond, kausjon fra et morselskap - eller alt dette og evt. noe annet?
3. Hvordan beregner NVE kostnadene ved opprydding? Hvilke beløp snakker vi om i dagens kroneverdi? Spørsmålet stilles fordi kostnadsanslagene varierer sterkt, avhengig av hvem man spør. Dette er bl. a. drøftet i en masteroppgave fra 2016, [Blåser norske vindkraftverk i fjerningsutgifter? - Munin - UiT](#)

Her fremkommer det bl. a. at kostnadsbildet er sammensatt og at følgende momenter i hvert fall må medregnes:

- Nedmonteringskostnad for turbinene: Variasjonen er stor og kostnaden ulike land imellom er ikke sammenlignbar, da pris på arbeidskraft, maskiner osv. er svært forskjellig. De varierer også avhengig av om demontering skjer ved kran (dyrt) eller ved nedrivning (rimeligere)
- Installert effekt: Med en fordobling av installert effekt i vindkraftverket, mer enn fordobles nedmonteringskostnaden
- Geografi/topografi: Geografisk beliggenhet påvirker alle delmomenter i nedmonteringen i høy grad
- Terrengbehandling: Opprydding av anleggsområdet har stor innvirkning på den totale kostnaden og kommer altså i tillegg til selve fjerningen av turbinene

Så spørsmålene blir:

Når vi nå i Norge ser ut til å kunne gå mot en storstilt utbygging av vindkraft på land, der turbinene blir langt høyere (250 meter) og vei- og terrenginngrepene tilsvarende store; hva er NVEs kostnadsbilde for fjerning/opprydding basert på oppdatert kunnskap og 2019/2020-tall?

Og: NVE varsler endringer i dagens konsesjonspraksis. Hvilke konkrete krav vil NVE stille i nye konsesjoner når det gjelder garantiens innhold (fjerning av turbiner,

fundamenter, linjer, terrenginngrepenes tilbakeføring etc.)? Vil det stå noe om kostnadsbildet og en konkret kostnadsramme for garantien?
Hvis ikke: Hvordan vil NVE sikre at tilstrekkelige midler blir avsatt til fremtidig opprydding?

4. Det siste spørsmålet går på eierstruktur og ansvar: Det er nylig (TV2) avdekket at et norsk vindkraftverk (Tellenes) har en meget komplisert eierstruktur, der den i siste omgang ansvarlige eier ser ut til å befinne seg i et uoversiktlig selskapskonglomerat i et skatteparadis. Det finnes flere eksempler.
Hvordan vil NVE sikre at den ansvarlige eier kan identifiseres ved konkurs/nedleggelse slik at opprydding sikres? Hvordan vil NVE, gitt den kompliserte eierstrukturen, sikre at beløpene faktisk blir innbetalt - og at evt. inndrivelse ved søksmål mot eierselskapet kan finne sted?

Vi svarer gjerne på spørsmål og/eller deltar i oppklarende samtaler med NVE.

Vennlig hilsen
Vidar Lindefjeld

Juridisk rådgiver
La Naturen Leve